

Становище

от

проф. д-р Борис Кирилов Сергинов

за кандидатурата за научна и образователна степен „ДОКТОР“ в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство.

НХА, Факултет за изящни изкуства

Катедра „Изкуствознание“

За Радослав Генчев Мъглов

и документите представени за присъждане на научна и образователна степен „ДОКТОР“:

1. Актуалност и значимост на представените документи за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“

Представените документи и изследвания за присъждане на научна и образователна степен доктор, проследяват процесите на интегриране на телесното в сферата на съвременното изкуство и неговата граничност, както научаваме още от самото заглавие на предложения за становище научен труд, а именно **„ГРАНИЧНОСТ В ИНТЕРПРЕТАЦИИТЕ НА ТЕЛЕСНОТО В СЪВРЕМЕННОТО ИЗКУСТВО“** Може да се каже, че представената работа от Радослав

Генчев Мъглов е насочена към художествеността и концептуалния живот на телесното в творбата и съвременното изкуство. Във връзка с това е отделено внимание на концепцията в произведенията на съвременното изкуство и информацията, на която телесността е носител, нейното значение в гранични ситуации на създаване на съвременна, визуална творба. Това обстоятелство е свързано със съвкупността от елементите на образа на телесното, с неговия имплицитен или реален почерк на изказ или реално участие в пърформънс, например, с телесното пространство като намеса в съвременната художествена среда и използваните подходи в изобразяването на идеята и формата в съвременното изкуство и неговите гранични зони. Телесното и съвременното изобразителното изкуство са съчетани с психологическите, естетическите и философските тълкувания, направени от автора. Както самия Радослав Мъглов казва:

“Тезите застъпени в този дисертационен труд са развити през допускането, че обозримата комплексност на отношението към телесното в изкуството, не подлежи на крайно обобщение и категоризация, по-скоро има за цел да маркира границата, която е трептене – несигурност, зоната, която не подлежи на еднозначно определение, на назоваване. Зоната, в която се дефинира въпроса за феномена на присъственост и употреба на тялото и телесното в съвременното изкуство. По-задълбочен анализ на

въпроса е неизбежно свързан с разравяне на основите, достигане до фрагментарност на историческия контекст на битуването на тялото в изкуството, което също така ще ми помогне в моя опит да маркирам посоки на евентуално развитие на темата. Задълбочено изследване на интерпретациите на телесното в съвременното изкуство, няма как да се случи извън контекста на философската мисъл по въпроса за телесното, нито извън разбирането за социалните феномени по отношение на тяло и идентичност, нито извън контекста на това, което е научно достояние за физиката, физиката на телата и физиологията на тялото, доколкото то е сетивно достижимо.”

Когато се търсят характеристиките на художественото творчество, се обръща внимание на това, че то дава възможност за нови преживявания, за друг поглед, друга гледна точка върху живота и човешката дейност в частност съвременното изкуство. Тази ситуация се оказва разположена както вътре в специфичния творчески процес, така и в социалната среда и граничната среда на съвременното изкуство и екзистенциална обстановка.

2. Същност на работата

Предложените за становище документи и дисертационна теза отговарят по своеобразен начин на редица въпроси в полето на съвременното изкуство, като например: “Проблеми при работа с телесното в изкуството”, „Какво е съвременно изкуство през призмата на телесното” и

т.н. Въпреки, че еднозначни отговори в областта на изкуството са до голяма степен изключени, тъй като това е полето в което творецът трябва да се чувства максимално свободен да твори, то предложената за становище теза успява да освети и изолира отделни кътчета от това огромно художествено и научно пространство. Изкуството и телесното, граничните състояния на съвременната творческа визуалност са вече не е просто зависими от обществото, те съдържат в себе си почти всички противоречия, съществуващи в това общество. От средата на XVIII век започва развитието на промишлеността и засилването на комерсиализацията, които постепенно превръщат обществото в консуматорско. Подобна тенденция на комерсиализация се появява и в съвременното изкуство. Съвременното изкуство започва да се купува, подобно на другите стоки и донякъде загубва своя чист, отличаващ се от обикновеното всекидневие характер. Поради тези причини намалява възможността то да бъде противоположност на баналното и ежедневно. За да бъде продавано, новото изкуство започва да се стреми да е функционално, полезно и приятно, като дигиталният мапинг например който обслужва всякакъв тип събития. Този процес е двупосочен – от една страна, това комерсиално съвременното изкуство обхваща пазара и създава ниско интелектуален вкус, но от друга, то добавя възможността да се развива именно въз основата на потребителското търсене, ръководено от този некултурен вкус. Така се появява „културната индустрия“ –

определение формулирано от Теодор Адорно (1903 – 1969 г.) – философ, социолог, музиколог, един от най-значимите представители на критическата социална теория, развивана от Франкфуртската школа. Трудът на Мъглов показва ясно тази граничност в съвременното изкуство и описва ролята на телесното в очертаната ситуация.

Предложените за становище документи и теза в този описан контекст са цялостни и завършени и представят една приемлива своеобразна хипотеза. Проверката на хипотезата е направена със средствата на теорията на изкуството и подсказва възможност за препращане към по-голям и по-тотален творчески и научен проект.

3. Структура, изложение, оформление

Работата спазва всички изисквания и стандарти съотнесени към наукометричните данни и изискванията на НАЦИД, изложението на аргументите в полза на дисертацията са ясни и логични и езикът е професионален.

4. Теоретична подготовка, ерудиция

Оценявам високо предложената теоретична рамка: тя е пълна, отразява съвременното състояние на проблема, умело и с разбиране борави с терминологията в областта. Източниците, които са посочени като ползвани са напълно приемливи.

5. Методология и коректност на направените изводи

Използваната методология – както и предложените теоретични тези, проучвания материал, процедурата по събиране на примери, така и по отношение на анализа на получените данни, тяхното описание и направените заключения са с висока научна стойност.

Важен аспект в научната работа предложена за становище е високото качеството на представената документация доколкото тя показва задълбочена интерпретация на получените данни, анализи и направените изводи.

Заключение:

Оценявам научните и творчески качества и приноси на работата на кандидата, изследователската и теоретична работа на Радослав Мъглов, неговата обществена, социална, научна и изследователска значимост, личният принос на автора и практическата полезност и актуалност на представената работа, и предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на научна и образователна степен „Доктор“ на Радослав Мъглов

06.03.2023 г.
гр. София

Становище
(проф. д-р Борис Сергинов)